

Sygn. akt VIII Pz 59/18

POSTANOWIENIE

Dnia 27 sierpnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Teresa Kalinka

Sędziowie: SSO Grażyna Łazowska

SSR del Anna Capik – Pater (spr)

po rozpoznaniu sprawy 27 sierpnia 2018r. w G.

na posiedzeniu niejawnym

w sprawie J. Ż.

przeciwko Spółce (...) S.A w B.

o ekwiwalent pieniężny z tytułu prawa do bezpłatnego węgla

na skutek zażalenia pozwanego Spółki (...) S.A w B.

na postanowienie Sądu Rejonowego w Z.

z dnia 4 czerwca 2018r. *sygn. akt* IV P 127/18

p o s t a n a w i a:

1. zmienić punkt 2 zaskarżonego postanowienia w ten sposób, że zasądzić od powoda na rzecz pozwanej kwotę 675 zł (sześćset siedemdziesiąt pięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;
2. pozostałej części oddalić zażalenie,
3. zasądzić od powoda na rzecz pozwanej kwotę 198,75 zł (sto dziewięćdziesiąt osiem złotych siedemdziesiąt pięć groszy) tytułem zwrotu kosztów w postępowaniu zażaleniowym.

(-) SSO Grażyna Łazowska (-) SSO Teresa Kalinka (-) SSR del Anna Capik – Pater

Sędzia Przewodniczący Sędzia

UZASADNIENIE

Powód J. Ż. odwołał się od decyzji , w której Spółka (...) Spółka Akcyjna w B. odmówiła mu zapłaty rekompensaty . Powód podał, że domaga się zasądzenia kwoty 1800 zł. W związku z zarzutem pozwanej Sąd ustalił wartość przedmiotu sporu na kwotę 1800 zł.

Na rozprawie powód cofnął pozew wraz ze zrzeczeniem się roszczenia.

Postanowieniem z dnia 4 czerwca 2018r. Sąd Rejonowy w pkt. 1 umorzył postępowanie, a w pkt 2 odstąpił od obciążania powoda kosztami procesu.

Sąd Rejonowy powołał się na art. 203 § 1 i 2 k.p.c. znajdującym zastosowanie na zasadzie art. 13 § 2 k.p.c. i 355 § 1 k.p.c.

Sąd I instancji na podstawie art. 102 k.p.c. odstąpił od obciążania powoda kosztami procesu – kosztami zastępstwa procesowego strony pozwanej – z uwagi na szczególne okoliczności niniejszej sprawy. W ocenie Sądu Rejonowego okolicznościami tymi był fakt, iż dochodzone roszczenie o zapłatę utraty rekompensaty za utracony deputat węglowy jest roszczeniem, które zagwarantował ustawodawca tylko niektórym kategoriom osób, czemu dał wyraz w uzasadnieniu do ustawy z dnia 12 października 2017r. o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla (Dz.U.2017.1971). Również krótki zawity termin do złożenia odwołania od decyzji strony pozwanej mógł powodować pewnego rodzaju „pochopność” decyzji powoda. Nadto zasady współżycia społecznego w ocenie Sądu Rejonowego nie pozwalają nałożyć na przegrywającego obowiązku zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Hipoteza art. 102 k.p.c., odwołująca się do występowania „wypadków szczególnie uzasadnionych” pozostawia Sądowi rozpoznającemu sprawę pewną swobodę oceny, czy fakty związane z przebiegiem procesu, jaki dotyczące sytuacji życiowej strony, stanowią podstawę do odstąpienia od obciążania jej kosztami procesu. Przepis art. 102 k.p.c. stanowi, bowiem suwerenne uprawnienie jurysdykcyjne Sądu orzekającego i do jego oceny należy przesądzenie, czy wystąpił szczególnie uzasadniony wypadek. W ocenie Sądu zarówno charakter roszczeń, z jakimi wystąpił powód, jak i jego subiektywne przekonanie o zasadności zgłoszonych roszczeń (bądź przekonanie o niesprawiedliwym – wybiórczym rozwiązaniu ustawowym), pozwalały zastosować w rozpoznawanej sprawie omawianą normę.

Zażalenie na orzeczenie o kosztach wniosła pozwana domagając się zasądzenia na jej rzecz kwoty 1350 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego oraz kosztów postępowania zażaleniowego.

Pozwana zarzuciła:

- 1) naruszenie przepisów postępowania, a to art., 98 k.p.c. oraz art. 102 k.p.c. poprzez odstąpienia od obciążania powoda kosztami postępowania pomimo przegrania przez powoda sprawy, a także pomimo nie zaistnienia w niniejszej sprawie przesłanek, o których mowa w art. 102 k.p.c. tj. wypadków szczególnie uzasadnionych,
- 2) naruszenie przepisów postępowania to §2 pkt 4 w zw. z §9 ust.1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (DZ.U. z 2015r. poz. 1804), poprzez jego niezastosowanie.

Wedle pozwanej odstępstwo od zasady wyrażonej w art. 98 k.p.c. przewidziane w art. 102 k.p. dotyczy tylko wyjątkowych sytuacji, a takie przesłanki w sprawie nie wystąpiły. Zdaniem pozwanej swoboda Sądu w tym zakresie nie powinna być niczym nieograniczona. Nie sposób przyjąć, że niezajomość prawa jest przesłanką uzasadniającą odstąpienie od obciążania strony przegrywającej kosztami postępowania. Pozwana podkreśliła, że powód otrzymał na etapie przesądowym decyzję odmowną w uzasadnieniu której wyjaśniono w sposób jednoznaczny z jakich przyczyn powód nie jest uprawniony do rekompensaty. Pozwana podkreśliła również, że niezrozumiałym jest dla niej argument jakoby czternastodniowy termin na wytoczenie powództwa miał prowadzić do „pochopności” decyzji powoda, co miałyby zwolnić go z odpowiedzialności za przebieg i wynik procesu.

Pozwana zaznaczyła ponadto, że powód jako emeryt górniczy z pewnością posiada możliwości finansowe poniesienia kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

zażalenie pozwanej zasługuje na uwzględnienie w części.

Stanowisko pozwanej zaprezentowane w zażaleniu zasługuje na aprobatę.

Sąd I instancji w pkt 2 postanowienia odstąpił od obciążenia powoda kosztami procesu na mocy art. 102 k.p.c. Pozwana uznała, że nie zachodzą okoliczności przewidziane w art. 102 k.p.c. i zastosowanie winien znaleźć przepis art. 98 k.p.c.

Rację ma pozwana, że nie zachodzą przesłanki, o których stanowi art. 102 k.p.c.

Należy podnieść za Sądem Najwyższym, iż wyjątek od zasady ponoszenia kosztów za wynik sprawy przewiduje art. 102 k.p.c., który pozwala w szczególnie uzasadnionych wypadkach na zasądzenie od strony przegrywającej tylko części kosztów lub nieobciążenie jej w ogóle kosztami; nadto przepis art. 102 k.p.c. nie może być rozszerzająco wykładany i wyklucza uogólnienie, a może być stosowany w zależności od konkretnego przypadku (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 lutego 1981 roku sygn. akt IV PZ 11/81, LEX nr 8307). W niniejszej sprawie nie zachodzi okoliczność odstąpienia od poniesienia przez powoda kosztów postępowania w całości. Powód, wnosząc odwołanie dysponował decyzją odmawiającą mu prawa do rekompensaty, która wskazywała na podstawę prawną, przytaczając właściwe przepisy i zawierała stosowny wniosek z nich wynikający. Mógł zatem powód ocenić szanse wygrania procesu. Sąd II instancji stoi na stanowisku, że sam fakt, iż sprawa jest z zakresu prawa pracy nie uzasadnia zwolnienia powoda od kosztów zastępstwa procesowego, które poniosła strona pozwana. Zwolnienie z tego tytułu powoda od kosztów procesu naruszałoby zasadę równości stron w postępowaniu sądowym i oznaczałoby, że w każdym postępowaniu ze stosunku pracy, pracownik byłby w uprzywilejowanej pozycji na wypadek przegrania postępowania.

Pozwana była zaangażowana w niniejszym postępowaniu w terminie złożyła odpowiedź na pozew wraz z szeregiem załączników: odpisem z KRS, wyciągiem z porozumienia, uchwałą i odpisami wykazując niezasadność roszczenia powoda. Powód nie składał nie wniósł o nieobciążenie go kosztami, nie wykazał także, że jego sytuacja majątkowa nie pozwoli mu ich ponieść bez uszczerbku dla utrzymania siebie i swojej rodziny. Nie jest także znana jego sytuacja majątkowa w przypadku gdyby stosować art. 102 k.p.c. z urzędu. Skoro jednak ma emeryturę górniczą, to ma stały dochód znacznie przekraczający próg minimalny i jest w stanie koszt zastępstwa procesowego ponieść. Subiektywne przekonanie o zasadności zgłoszonych roszczeń wobec jednoznacznego brzmienia przepisów ustawy nie może być uzasadnieniem dla uznania sytuacji powoda jako szczególnie uzasadnionej w rozumieniu art. 102 k.p.c.

Z podanych wyżej przyczyn mając na uwadze ustaloną przez Sąd wartość przedmiotu sporu – 1800 zł Sąd Okręgowy na podstawie art. 98 k.p.c. w związku z art. 386 § 1 k.p.c. i art. 397 § 2 k.p.c. i §2 ust 3 w zw. z §9 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych zmienił pkt 1 postanowienia i zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 675 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego, oddalając na podstawie art. 385k.p.c. zażalenie w pozostałym zakresie jako nieuzasadnione. Powód wniósł o zasądzenie kwoty 1 800 złotych, a nie 10 000 złotych, od której to kwoty pozwana wnosi o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

Koszty stron w postępowaniu zażaleniowym wyniosły 198,75 zł, na które składają się – 168,75zł wynagrodzenie pełnomocnika (§ 2 ust2 w zw. z §9 ust1 pkt 2 i §10 ust 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych) oraz 30 zł tytułem opłaty od zażalenia.

(-) SSO Grażyna Łazowska (-) SSO Teresa Kalinka (-) SSR del Anna Capik – Pater

Sędzia Przewodniczący Sędzia